

08.12.2020

§ 40

Avustus iäkkäiden ihmisten liikkumisen ja kulttuuritoiminnan edistämiseksi

HEL 2020-012840 T 02 05 01 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto päätti hyväksyä iäkkäiden ihmisten liikkumisen ja kulttuuritoiminnan edistämistä varten perustettavan avustuksen myöntämisestä ja sen jakoperusteista seuraavasti:

Vuonna 2021 avustukset kohdennetaan helsinkiläisten iäkkäiden ihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä tukevaan toimintaan, joka lisää mahdollisuuksia osallistua liikkumiseen ja kulttuuritoimintaan. Avustusehdoissa otetaan huomioon Helsingin hyvinvointisuunnitelman ja liikkumissohjelman arkiaktiivisuuden lisäämistä koskevat tavoitteet. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustukset kohdennetaan kulttuuritoiminnan edistämiseen.

Avustuksista päätettäessä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia kaupungin avustusten yleisohjeita. Avustushakemuksien keskinäisessä vertailussa käytetään kulttuuri- ja kirjastojaoston päättämiä arviointikriteereitä, jotka perustuvat kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päättämiin avustuksia koskeviin toimialayhteisiin periaatteisiin. Tämän avustuksen hakukriteereinä painotetaan erityisesti saavutettavuutta ja iäkkäiden henkilöiden osallisuutta.

Avustettavien hankkeiden tulee edistää yhtä tai useampaa seuraavista tavoitteista:

- digitaalisten ja etänä koettavan taide- ja kulttuuripalveluiden kehittäminen
- lähipalveluiden/alueellisen taide- ja kulttuuritoiminnan kehittäminen
- vapaaehtoistoiminnan kehittäminen
- taide- ja kulttuuritoimijoiden osaamisen kehittäminen ja uusien työtapojen / rakenteiden luominen

Vertailussa ja arvioinnissa painotetaan hankkeita, jota edistävät uudella kumppanuuksilla ja toimintamalleilla iäkkäiden ihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä. Useamman eri toimijan yhteishankkeet luetaan arvioinnissa eduksi.

08.12.2020

Avustusta voidaan käyttää hankkeesta johtuviin kuluihin, jotka eivät ole toimijan suoranaisia perustoiminnan kuluja. Hankkeilla tulee olla omarahoitusosuus.

Avustusta voivat hakea helsinkiläiset oikeustoimikelpoiset rekisteröidyt taide- ja kulttuurialan yhteisöt. Avustusta eivät voi hakea yksityishenkilöt tai rekisteröimättömät työryhmät. Hakijoita edellytetään kumppanuuksia. Kumppaneina voi olla rekisteröimättömiä yhteisöjä, toimintaryhmiä ja ei-helsinkiläisiä toimijoita sekä esimerkiksi yrityksiä.

Avustuksen hakuaika on 1.2–26.2.2021 klo 16.00. Kulttuuri- ja kirjastojaosto päättää avustettavista hankkeista toukokuun 2021 loppuun mennessä.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia.

Avustusmäärärahat määritellään vuoden 2021 talousarviossa, joka hyväksytään kaupunginvaltuustossa 9.12.2020. Jaosto tekee tämän päätöksen avustusten jakoperusteista ehdollisena.

Avustusta saavilta edellytetään selvitystä avustuksen käytöstä ja sen yhteydessä vaikuttavuudenarviointia. Avustuksen hakuohjeet julkaistaan tammikuussa 2021.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli suunnittelija Sara Kuusi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kulttuurin edistämisen päällikkö
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Sara Kuusi, suunnittelija, puhelin: 310 32204
sara.kuusi(a)hel.fi
Jenni Räsänen, kehittämissasiantuntija, puhelin: 310 37842
jenni.rasanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

08.12.2020

Avustus rahoitetaan kahdella erillistä Helsingin kaupungin käyttöön tulevalla perintörahalla. Yhtäältä kyse on kuntien haettavissa olevien valtionperintörahojen käyttötarkoituksen laajentamisesta, josta kaupunginhallitus päätti 8.6.2020, § 351 päättäessään valtionperintörahojen hakuperusteiden ja käyttötarkoituksen vahvistamisesta. Toinen avustuksen rahoituslähde on erillinen yksittäinen kaupungille tuleva perintö, jonka käytöstä kaupunginhallitus päätti 9.11.2020, § 766 vahvistaessaan erään valtionperinnön käyttötarkoituksen.

Molemmat päätökset ovat yhteneväiset noudatettavien avustuskriteerien, avustuksen kohdentamisen sekä tavoitteiden suhteen. Kaupunginhallitus kehottaa päätöksissään huomioimaan kulloinkin voimassa olevan kaupunkistrategian ja kaupungin hyvinvointisuunnitelman. Kulttuuriavustukset iäkkäiden ihmisten liikkumisen ja kulttuuritoiminnan edistämiseksi valmistellaan yhtenä avustushakuna ja kokonaisuutena. Näin myös varmistetaan uuden avustusmuodon vaikuttavuus ja merkittävyys.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti osaltaan 6.10.2020, § 162 toimivallan siirtämisestä kulttuuri- ja kirjastojaostolle valtionperintönä saadun ja toimialalle osoitetun omaisuuden käytöstä.

Tätä avustushakua on valmisteltu kaupunginhallituksen kehotuksen mukaisesti kaupunginkansliassa ja sosiaali- ja terveystoimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteistyönä ehdottaen, että vuonna 2021 avustukset kohdennetaan iäkkäiden ihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä tukevaan toimintaan, joka lisää mahdollisuuksia osallistua liikkumiseen ja kulttuuritoimintaan. Sosiaali- ja terveystoimialan avustukset kohdennetaan liikkumisen edistämiseen ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustukset kulttuuritoiminnan edistämiseen.

Tähän alkuvuodesta 2021 toteutettavaan avustushakuun osoitetaan talousarvioehdotuksessa kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialalle yhteensä 850 000 euroa. Sosiaali- ja terveystoimialalla valmistellaan vastaava esitys erillishausta sille osoitetun määrärahan osalta. Toimialat sopivat myöhemmin kaupunginkanslian kanssa avustusten yhteisen arviointi- ja seurantaryhmän nimeämisestä.

Uuden avustushaun jakoperusteet ja toteutus

Avustuksen kohdentaminen tukee vuoden 2021 kaupunkiyhteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kaupunkiyhteistä tavoitetta ”Vahvistetaan ikäihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä parantamalla mahdollisuuksia liikkumiseen ja liikkeelle lähtöön” sekä palautumisohjelman tavoitteita. Kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimialojen yhteisellä, pitkäjänteisellä työllä tarjotaan matalan kynnyksen pal-

08.12.2020

veluja kuntalaisille. Tavoitteena on kiinnittää huomiota erityisesti kotona asuvien iäkkäiden ihmisten mahdollisuuteen elää laadukasta ja kokemusrikasta elämää, jossa he ovat aktiivisia toimijoita. Ennaltaehkäisevillä ja hyvinvointia lisäävillä toimenpiteillä vastataan väestön ikääntymisen tuomiin haasteisiin.

Toimialojen yhteisessä valmistelussa on kartoitettu ja käytännön kokemuksissa tunnistettuja ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseen liittyviä haasteita ja pullonkauloja. Avustushaun painopisteeksi ovat nousseet teemat, joiden katsotaan edistävän näiden haasteiden ratkaisemista. Avustushaun painopisteitä ovat alueellisten taide- ja kulttuuritoiminnan kehittäminen, digitaalisten ja etänä koettavan taide- ja kulttuuripalveluiden kehittäminen, vapaaehtoistoiminnan kehittäminen sekä taide- ja kulttuuritoimijoiden osaamisen kehittäminen. Hakukriteereinä painotetaan erityisesti saavutettavuutta ja toimintaa, jolla vahvistetaan iäkkään ihmisen osallisuutta ja toimijuutta.

Avustuksen hakuohjeet julkaistaan tammikuussa 2021. Hakijoille tullessaan järjestämään myös toimialojen yhteisiä ja avoimia infotilaisuuksia, joissa avustusten tavoitteet ja myöntämisperiaatteet käydään läpi yksityiskohtaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Yhteenveto asiaan liittyvistä aiemmista päätöksistä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä ja kaiken palvelutuotannon tavoite. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.6.2019, § 213 Helsingin hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja tavoitteet vuosille 2019–2021. Valtionperintöjen käytön laajentaminen sosiaalisesta ja terveydellisestä tuesta myös kulttuuriseen toimintaan edistää uuden hyvinvointisuunnitelman tavoitteita, jossa kulttuurin saatavuus tunnustetaan osaksi kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Hyvinvointisuunnitelman neljäs painopiste on ikääntyneiden toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistaminen. Tavoitteena on vahvistaa ikääntyneen väestön hyvinvointia ja toimintakykyä sekä parantaa ikääntyville väestölle tarjottavien palvelujen laatua ja ottaa huomioon ikääntyneiden tarpeet palvelutuotannossa paremmin. Huomiota kiinnitetään erityisesti ikääntyneiden mahdollisuuksiin elää kokemusrikasta ja laadukasta elämää sekä tarvittavaan tukeen ja palveluihin kaikissa elämänvaiheissa.

Kaupunginhallitus päätti 8.6.2020, § 351 vahvistaa valtionperintönä kaupungille tulevien kuolinpesien varojen hakuperusteiksi ja käyttötarjoitukseksi sosiaali- ja terveystoimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan myöntämät avustukset toimintaan, jolla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Samalla kaupunginhallitus päätti, että avus-

08.12.2020

tuksista päätettäessä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia kaupungin avustusten yleisohjeita sekä toimialalautakuntien voimassa olevia avustusten jakoperusteita.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 6.10.2020, § 162 siirtää toimivaltaansa kulttuuri- ja kirjastojaostolle valtionperintönä saadun ja toimialalle osoitetun omaisuuden käytöstä.

Kaupunginhallitus päätti 9.11.2020, § 766 vahvistaa kaupungille 20.12.2019 vastaanotetun valtionperinnön käyttötarkoitukseksi:

1. sosiaali- ja terveyslautakunnan avustukset järjestöille toimintaan, jolla tuetaan voimassa olevan strategiasuunnitelman toteuttamista helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi
2. kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan myöntämät avustukset kulttuuritoimintaan, joka lisää arkiaktiivisuutta ja eri väestöryhmien tasavertaista kohtaamista ja tekemistä eri kaupunginosissa.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkansliaa valmistelemaan talousarviossa vuosittain kulttuurin ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimialoille osoitettavat avustusmäärärahat sekä kehotti em. toimialoja valmistelemaan yhteistyönä tarkemmat avustusohjeet ja -kriteerit, omat avustushakunsa sekä nimittämään kanslian ja toimialojen yhteisen avustushakemusten arviointi- ja seurantaryhmän.

Esittelijä

kulttuurin edistämisen päällikkö
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Sara Kuusi, suunnittelija, puhelin: 310 32204
sara.kuusi(a)hel.fi
Jenni Räsänen, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 37842
jenni.rasanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano